

12/12/02

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2002 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 maart 2002 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 05 september 2002, bekrachtigd op 03 oktober 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

De openbare ruimte zoals afgebakend op bijgevoegd plan, gelegen te Kaprijke (Kaprijke), Voorstraat ;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer zonder.

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het dorpsplein en de openbare ruimte, zoals afgebakend op bijgevoegd plan, gelegen te Kaprijke (Kaprijke), Plein ;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummers zonder, 567M6/2.

Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Ommuurd kerkhof, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Voorstraat ;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummers 388A/deel, 393B/deel, 396A/deel.

Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Kasteel Aveschoot met inbegrip van de omgrachte kasteelsite met aanhorigheden en toegangsdraven, zoals afgebakend op bijgevoegd plan, gelegen te

Kaprijke (Lembeke), Kasteeldreef 1, 3, 5, 7;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 2de afdeling, sectie B, perceelnummers 296, 297B, 297C, 298, 299A, 300F, 301B, 301C, 301D, 302C, 304A, 305, 306, 307A, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 313/02, 314, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 364.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Kapel bij kasteeldomein, gelegen te

Kaprijke (Lembeke), Kasteeldreef ;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 2de afdeling, sectie B, perceelnummer 347B.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Boerenhuis, gelegen te

Kaprijke (Lembeke), Aveschoot 25;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 2de afdeling, sectie B, perceelnummer 356C/deel.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Hoeve, gelegen te

Kaprijke (Lembeke), Aveschoot 31;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 2de afdeling, sectie B, perceelnummers 351A, 352.

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Kleemkapel met ommegangkapelletjes, zoals afgebakend op bijgevoegd plan, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Kleemstraat; Landstraatje; Rysselhofstraat; Wulfhoekstraat;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummers 841C, zonder, 1182 E/deel, 1192B/deel.

Wegens de historische en volkskundige waarde:

- als monument:

Sint-Antoniuskapel met inbegrip van de omringende beuken, gelegen te

Kaprijke (Lembeke), Aveschoot ;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 2de afdeling, sectie B, perceelnummer 445A.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Het Rijselhof, site met drie hoeven en walgracht, gelegen te Kaprijke (Kaprijke), Rysselhofstraat 6, 8, 10, met uitzondering van de recente loopstal gelegen op het perceel 535E;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummers 530A, 531A, 533, 534D, 535D, 535E, 540A, 542A, 543, 544, 545, 546A, 547.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Dwarsschuur, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Wauterstraat 3;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummer 803A/deel.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Hoeve, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Ooststraat 7;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie B, perceelnummers 1055A, 1057A.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Twee voormalige boerenhuizen, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Vrouwstraat 48, 50;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummers 646, 647, 648A, 649A, 650, 651.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Voormalig boerenhuis, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Voorstraat 100;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummer 116C/deel.

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Molenerf met molenromp en molenaarshuis, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Molenstraat 58;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer 1498C.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Voormalige gemeentelijke jongensschool, gelegen te

Kaprijke (Kaprijke), Plein 20, 22;

bekend ten kadaster:

Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummers 567L8/2, 567T7/2/deel.

Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Burgerhuis, gelegen te
Kaprijke (Kaprijke), Voorstraat 37;
bekend ten kadaster:
Kaprijke, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer 1437B/deel.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Herenhuis, gelegen te
Kaprijke (Kaprijke), Voorstraat 52;
bekend ten kadaster:
Kaprijke, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer 350D/deel.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Herenhuis met aanbouwsel, gelegen te
Kaprijke (Kaprijke), Plein 45;
bekend ten kadaster:
Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummers 578H/deel, 578K/deel.

Wegens de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Rijhuis in art decostijl, gelegen te
Kaprijke (Kaprijke), Voorstraat 38;
bekend ten kadaster:
Kaprijke, 1ste afdeling, sectie C, perceelnummer 358L/2.

Artikel 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De selectie van beschermingswaardig geachte objecten of ensembles omvat zowel een dorpskern, een kasteeldomein, kapellen, woonhuizen, hoeven, een molenromp en een gemeenteschool, zodat typologisch en stijlhistorisch de diversiteit van de gebouwde omgeving aan bod komt en een representatief en goed bewaard deel van het nog bestaande bouwkundig en cultuurhistorisch erfgoed van de gemeente vertegenwoordigd is. Deze objecten vertonen voldoende intrinsieke kwaliteiten qua historische of cultuurhistorische betekenis of architecturale vormgeving en qua authenticiteit, representativiteit, zeldzaamheid of gaafheid om het algemeen belang van het behoud te verantwoorden.

Historische en sociaal-culturele waarde van de openbare ruimte van Voorstraat en Plein:

In de stedenbouwkundige structuur van de huidige dorpskern met het bewaarde oude stratenpatroon, nemen het Plein en aansluitend de Voorstraat zowel cultuurhistorisch als visueel de meest opvallende plaats in. Beide straten behielden hun bijzondere karakter met ruimtelijke kwaliteit en beeldbepalende boombeplanting.

De brede, rechte Voorstraat is een mooi voorbeeld van een vroegere dries. De grote rechthoekige driesen werden vanaf eind 11de eeuw aangelegd in functie van de commerciële veeteelt ten behoeve van de laken- en wolnijverheid. Door de latere beplanting met een dubbele rij essen met grasvelden en hagen ertussen, bleef het drieskarakter goed bewaard. Nu

vormt de Voorstraat de belangrijkste commerciële as van de gemeente en een belangrijke verbindingsweg met Eeklo.

Het Plein, voorheen bekend als het Veld, was een zeer groot rechthoekig dorpsplein ten oosten voor de kerk en het “stadhuis”, met invalswegen op de vier hoeken. In de tweede helft van de 19de eeuw werd het zuidelijke deel verkaveld voor woningbouw, waardoor tevens een tweede plein werd gevormd en een volledig omlopende straat. Het noordelijke deel van het Plein is nu nog het grootste dorpsplein van Oost-Vlaanderen. De twee begraasde pleinen worden omzoomd met dubbele rijen monumentale bomen, respectievelijk kastanjes en essen.

In de cultuurhistorische en stedenbouwkundige ontwikkeling van de gemeente speelde het plein een cruciale rol. In de Middeleeuwen, toen Kaprijke uitgroeide tot een centrum van wolverwerking, had het Veld een proto-industriële functie. In 1421 verleende de hertog Filips de Goede de toelating om droogramen voor lakens op te stellen en werden er waterputten voor de volders gegraven. Na de 16de eeuw verdween de lakennijverheid uit Kaprijke en werd vervangen door vlas- of lijnwaadnijverheid. Op de noordoosthoek van het Veld stond tot 1891 op een omgrachte terp de grafelijke windmolen.

Het plein vervulde als marktplaats en als locatie voor feestelijkheden een belangrijke rol in de sociale en culturele activiteiten binnen de gemeenschap, een traditie die nog steeds verder gezet wordt.

Op het zuidelijk gedeelte van het Plein werd een arduinen oorlogsmonument opgericht met een symbolisch ridderfiguur gebeeldhouwd door A. De Beule-Van Hecke in een architecturaal ontwerp van architect Wilfrid Rooms.

Historische en sociaal-culturele waarde van het ommuurde kerkhof:

Het rechthoekige, ommuurde kerkhof omheen de beschermde parochiekerk dateert van na de wederopbouw van de kerk in 1788. Een deel van de oude hofmuur met steunbeertjes van het vroegere kerkhof bleef nog behouden als muur van de pastorietuin. De bakstenen kerkhofmuren zijn aan de Voorstraat afgedekt met arduinen dekplaten. De aanplantingen op het kerkhof meer bepaald de twee rijen knotlinden ter hoogte van de kerkhofmuren en de twee bruine beuken ten noorden van de kerk, bepalen mee het bijzondere karakter van het kerkhof; het bakstenen gebouwtje op het kerkhof uit de 19de eeuw vervangt het zogenaamde voormalige “kraamhuis” uit de 16de eeuw. Op het noordelijk deel van het kerkhof zijn nog verschillende arduinen grafstenen van plaatselijke prominenten bewaard, zoals parochiepriesters of burgemeesters, uit de eerste helft van de 20ste eeuw.

Artistieke en historische, meer bepaald de architectuurhistorische waarde van het “kasteel Aveschoot” met inbegrip van de omgrachte kasteelsite met aanhorigheden en dreven:

Het “kasteel Aveschoot”, één van de best bewaard gebleven kasteeltjes van het Meetjesland en de enige bewaarde kasteelsite in de fusiegemeente Kaprijke, is een kenmerkend voorbeeld van een omgrachte kasteelsite, opklimmend tot de Middeleeuwen als heerlijke verblijfplaats van de heren van Aveschoot, met waardevolle onderdelen, zoals het laat-18de-eeuwse kasteel, de 16de-eeuwse duiventoren en het bijbehorende neerhof, de voormalige paardenstallen en de personeelwoningen, het koetshuis uit het begin van de 20ste eeuw; toegankelijk via een oude omlopende dreef en lange eikendreef uit eind 18de eeuw.

De sporen van de dubbele circulaire walgrachten rondom het kasteel en de kasteelsite en de duiventoren getuigen nog van het vroegere heerlijke kasteel met residentieel karakter en het aanzien van de kasteelheren.

Het parkdomein met typisch landschapskarakter uit de 19de eeuw met gazons rond het kasteel, een grillige vijver, slingerende paden, een rozentuin, een vroegere moestuin met beschermende bakstenen muur van 1849, een ijskelder aan de walgracht. Ook de aangeplante boomsoorten, zoals moerascipres en bruine beuk aan de vijver, en kastanje zijn karakteristiek voor de 19de-eeuwse parkaanleg.

Het huidige kasteel, ca. 1785 door de familie Schamp opgetrokken in Lodewijk XVI-stijl op de plaats van het oude kasteel, is een gaaf voorbeeld van classicistische architectuur. De brede gevel met symmetrische evenwichtige opbouw en typerend wit geschilderd gevelpleisterwerk sluit volledig aan bij de sobere en harmonieuze classicistische bouwstijl uit het einde van de 18de eeuw. De statige voorgevel van het volledig onderkelderde kasteel wordt horizontaal gemarkeerd door de duidelijk afgelijnde vensterregisters en lijsten en wordt voorts geritmeerd door licht uitspringende zijtraveeën en een middenrisaliet geaccentueerd door een driehoekig fronton met een rijk versierde onregelmatige oculus in late rococostijl. De eenvoudige witgeschilderde bakstenen achtergevel contrasteert sterk met de uitgewerkte stijlvolle voorgevel. De kleine aanbouw op de begane grond in de achtergevel bevat een huiskapelletje, dat in 1868 in neogotische stijl werd heringericht en voorzien van een opmerkelijk imitatiegewelf in Mariakroon.

De duiventoren is een zeldzaam bewaard en fraai voorbeeld van een duiventoren opgetrokken in traditionele baksteenarchitectuur in de 16de eeuw, gelegen bij het neerhof in de omgrachte kasteelsite. De vrijstaande vierkante duiventoren van baksteen is drie bouwlagen hoog en wordt afgedekt door een zadeldak tussen trapgevels. In de zuidelijke trapgevel is een zandstenen alliantiewapen van de familie Schamp-de Grand-Ry (18de eeuw) ingemetseld en een jaartalsteen van 1510. Binnen is de benedenverdieping overwelfd, de woonnissen of duivennesten zijn van hout tegen de binnenwanden getimmerd.

Het voormalig neerhof is een typisch voorbeeld van een kasteelhoeve ingeplant op de omgrachte kasteelsite. De hoeve is toegankelijk via een toegangshek aan bakstenen pijlers over het noordwestelijke deel van de walgracht. Het voormalige boerenhuis van één bouwlaag hoog dateert minstens uit de 18de eeuw. De muurvlchtingen in de zijgevel duiden op een oudere kern. Binnenshuis bleef de samengestelde balklaag met onder andere twee zware versierde moerbalken en één haard met versierde schouwlijst bewaard. Het ruime aanleunende woonhuis van twee bouwlagen hoog onder een zadeldak tussen vernieuwde zijtrapgevels is een verbouwing van de vroegere paardenstallen. De bakstenen gevels zijn net als de andere dienstgebouwen rood geschilderd, tegen de voorgevel staat een rond traptorentje onder een leien spits. De typische bijbehorende dwarsschuur met in het dak verhoogde schuurpoort is afgedekt met een pannen zadeldak tussen later aangebrachte zijtrapgevels, blijkens de bouwnaden in de zijgevels. Sporen van muurvlchtingen in de zijgevels wijzen op een oudere kern.

Het voormalige koetshuis in eclectische stijl met voornamelijk neorenaissancistische inspiratie dateert uit het begin van de 20ste eeuw. De huidige woning geeft nog de geest weer van de vroegere functionele architectuur. De voorgevel wordt geritmeerd door een rondboogarcade van drie poorttraveeën aangebracht in traveenissen met aflijnende tandlijsten. In het opvallend uitgewerkt centraal dakvenster met trapgevel is het familiewapenschild met spreuk "Galicia y Leon" van de bouwheer graaf d'Alcantara afgebeeld.

Ten oosten van kasteel en neerhof, lage rechthoekige en roodgeverfde bouw van elf traveeën en één bouwlaag met de vroegere personeelwoningen en stallen onder doorlopend zadeldak met pannen met dakkapellen, tussen later aangebrachte zijtrapgevels. Tegen de eerste travee staat een ijzeren hondenren.

De twee bouwlagen hoge hovenierswoning met aangebouwde gebogen gevelserre is in harmonie met de andere dienstgebouwen, rood geschilderd. Bijzonder is het decoratieve houtwerk van de grote overstek van het pseudo-fronton boven de middentravee van de voor- en achtergevel en de uitgesneden windveren. Het uitgewerkte houtwerk en detailafwerking verlenen het gebouwtje een pittoresk chalet-achtig accent.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde van de kapel bij de kasteeldreef naar het kasteel Aveschoot:

De kapel, gebouwd als vrome dankbetuiging door de kasteelbewoners d' Alcantara-Schamp rond 1873, is opgetrokken in een decoratieve bouwstijl enigszins afwijkend van de toen courante neogotische stijl. Plastisch gebruik van bakstenen metselwerk door typische knipvoegen en door

de vooruitspringende hoekdammen versierd door spiegels ter aflijning van de voorgevel. De gebogen gevelfop is bekroond door een uitgewerkt ijzeren kruis. Boven de rechthoekige getraliede vleugel deur staat in een beglaasde rondbogige nis een beeld van Maria, Moeder van Smarten. In het eenvoudige interieur staan op het houten altaar onder een opgehangen kruisbeeld, een Piëta en glazen bloemenstolpen. Het altaar is van de bidruimte afgescheiden door een ijzeren hekje.

Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde *van het boerenhuis Aveschoot 25 aan de Kasteeldreef:*

De hoeve behoort vanouds toe aan het kasteel en is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van de kasteeldreef. Het boerenhuis is een kenmerkend voorbeeld van landelijke woningbouw uit het einde van de 18de eeuw in de streek ten noorden van Gent, in authentieke toestand bewaard en gekenmerkt door de gewitte naar het zuidoosten gerichte voorgevel voorzien van typische componenten zoals een licht getoogde deur gevat in een omlijsting van grijs geschilderde bakstenen met oren en een waterlijst en vrij brede rechthoekige vensters met kleine houten roede verdeling; het onderste deel van de kozijnen wordt afgesloten met luiken. De rechter zijgevel is afgewerkt met vlechtingen. In de woonkamer bleef de grote schouw met houten, beschilderde, verkropte schouw balk met bordenlijst bewaard.

Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde *van de hoeve Aveschoot 31 aan de Kasteeldreef:*

Het boerenhuis in een begraasd voortuintje afgebakend door een haag, hoorde vanouds bij het kasteel en is tevens visueel verbonden met het kasteeldomein door zijn mooie ligging naast de Kasteeldreef. Het huisje uit het einde van de 18de eeuw is een kenmerkend en gaaf bewaard voorbeeld van de hoevebouw in Kaprijke en het Meetjesland, met een typerend laag boerenhuis onder pannen zadeldak met gewitte naar het zuiden gerichte voorgevel voorzien van rechthoekige vensters met kleine roede verdeling en luiken, op de zijpuntgevels afgewerkt met vlechtingen.

Artistieke, historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde, en sociaal-culturele waarde *van de Kleemkapel en ommegangkapelletjes:*

De goed bewaarde en befaamde ommegang is een belangwekkende getuige van eeuwenlange volksdevotie.

De zogenaamde Kleemkapel is een mooi voorbeeld van landelijke religieuze architectuur in neogotische stijl van 1874 en uitgebreid in dezelfde stijl in 1894, met tweeledige spitsboogvensters tussen steunberen en met ingemetselde polychrome reliëfs met VII Weeën van Maria onder de vensters. De verzorgde sobere neogotische aankleding met een fraai beschilderd houten altaar, een kruisweg in polychrome reliëfs, en plaasteren heiligenbeelden werd aangevuld in de jaren 1930 met mooie glasramen met figuratieve voorstellingen vervaardigd in de ateliers van Van Peene-De Lodder, Hendrik Coppejans en Karel Lommen en voorzien van een kleurrijke lambrisering van faiencetegels.

De pijlerkapelletjes van de bedevaartomweg van de "Vijftien mysteriën van de H. Rozenkrans" behorend bij de Kleemkapel zijn ingeplant in een relict van een cultuurlandschap typerend voor het Meetjesland; zij zijn in 1932 wederopgebouwd door architectenbureau Bressers ter vervanging van de kapelletjes van 1874. De bakstenen kapelletjes zijn afgedekt door een tentdakje met bol- kruisbekroning en zijn voorzien van beglaasde nissen met polychrome tafereelen in halfverheven stenen beeldhouwwerk en kleine nisjes met Mariabeeldjes.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde en volkskundige waarde *van de St.-Antoniuskapel met inbegrip van de omringende beuken:*

De kapel vormt een opvallende uiting van een vrome volkse traditie en is een gaaf voorbeeld van een neogotische bakstenen kapel uit het einde van de 19de eeuw, met roodgeschilderde gevels,

gestoffeerd en ingericht in neogotische stijl met een kunstig beschilderd altaar met lelies en opschriften, bekroond met het plaasteren beeld van H. Antonius met Kind, voorts met plaasteren reliëfs met de Zeven Weeën van Maria, die oorspronkelijk in de buitenmuren gemetseld waren, een ingemetselde reliekhouders met offerblok en andere devotionalia. De kapel is ingeplant aan een bocht van het Kaprijke Vaardeken; de vanouds omringende groene beuken zijn evenzeer beeldbepalend in het straatbeeld.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde *van het hoevecomplex "Rijselhof", met uitzondering van de recente loopstal bij nr. 8:*

De historisch belangrijke landbouwwuitbating zogenaamd "Het Rijselhof" is mooi gelegen in een typisch cultuurlandschap voor het Meetjesland. Het ensemble, bestaande uit drie woonzones die geheel omringd zijn door een gracht, vormt één van de weinig overgebleven voorbeelden in de streek van een laat-middeleeuwse meerledige "site met walgracht". De historische benaming Rijselhof verwijst naar het hospitaal te Rijsel, gesticht in 1237 door gravin Johanna van Constantinopel, en oprichter van het Rijselhof in de tweede helft van de 13de eeuw. Zij behoren tot de oudst bewaarde hoevegebouwen uit de gemeente. De grote weliswaar aangepaste dwarsschuren van de drie hoeven van het Rijselhof vormen nog steeds een opvallend element.

Het boerenhuis, Rysselhofstraat 6, is ingeplant ten oosten van het ruime begraasde erf. De voorgevel is grotendeels aangepast maar de jaartalankers van 1772 bleven behouden. De traditionele afwerking van de gewitte bakstenen zijpuntgevels en de puntgevel van het achteraanbouwsel met muurvlchtingen wijst eveneens op een bouwperiode uit de 18de eeuw. De indrukwekkende dwarsschuur is een mooi voorbeeld van een schuur met dubbele dorsvloer. De schuur was oorspronkelijk opgetrokken met houten bebording, doch werd in 1938 versteend met bakstenen metselwerk. De typische dakvorm kenmerkt de grote dwarsschuur, eertijds afgedekt met een rieten dak, nu met golfplaten, met het behoud van twee in het dak verhoogde inrijpoorten met opwaartse welving met dorsvloer. De eerste poort is nu gedicht. Tussen de dorsvloeren vinden we de koeienstallen. Naast de rechter poort bevonden zich paardenstallen. De schuur bewaart volledig het authentieke eiken gebint.

Het woonhuis Rysselhofstraat 8, is thans regionaal een uniek voorbeeld van een boerenhuis gevormd door een hooghuis met aansluitend een laaghuis in traditionele baksteenstijl met respectievelijk twee en één bouwlagen onder zadeldaken met pannen. De verankerde gewitte gevels op gepikte plint zijn voorzien van rechthoekige, aangepaste vensters en een vernieuwde rechthoekige deur. De linker zijgevel van het hooghuis is nog afgewerkt met een traditionele trapgevel. Het bakstenen bedrijfsgebouw met stallen dateert uit begin 20ste eeuw.

De hoeve Rysselhofstraat 10 heeft een boerenhuis, wederopgebouwd in 1937 in regionale baksteenarchitectuur ter plaatse van het vroegere boerenhuis. De karakteristieke dwarsschuur van ca. 1912, ingeplant aan de walgracht en de toegang tot het erf, heeft een kenmerkende in het dak verhoogde rechthoekige inrijpoort aan de erfzijde. De dorsvloer wordt geflankeerd door koeienstallen met troggewelven, ijzeren ruiven, natuurstenen voederbakken en tussenschotten. Aan de veldzijde rij van zes rode staldeurtjes onder een laag afhellend dakschild. Ook het ruime vrijstaande wagenhuis met open inrijpoorten onder pannendak en het voormalige bakhuis vormen typische componenten van het traditionele boeren erf.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde *van de dwarsschuur, Wauterstraat 3:*

De voormalige in 1975 gerestaureerde hoeve, nu een landhuis, bewaart een prachtige dwarsschuur uit midden 18de eeuw. De schuur is opgetrokken uit baksteen en afgedekt met een rietendak met zes rijen pannen aan voor- en achterzijde. De schuur bevatte van links naar rechts varkensstallen, een doornit met dorsvloer met opwolvende schuurpoort, paardenstallen met gemetste kribben, koeienstallen met arduinen tussenschotten, een loofkot, een rechthoekige doornitpoort en varkensstallen. Het houtwerk van staldeuren, luiken en poorten is nieuw gemaakt, identiek aan het oude schrijnwerk en met hergebruik van het ijzeren beslag en is groen

geschilderd. Binnen in een ankerbalk van de opwelvende eerste doorrit vindt men het ingekerfde jaartal 1751.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde *van de hoeve Ooststraat 7:*

De hoeve met losstaande bestanddelen in een begraasd erf met gracht aan de straatkant, is typerend voor het regionaal traditioneel landelijk woningtype uit de 18de eeuw. Het gerenoveerde boerenhuis, gelegen ten noorden van het erf, bevat zes traveeën en één bouwlaag onder een zadeldak met pannen. Bouwsporen duiden op een latere uitbreiding met de linker traveeën. De verankerde onbeschilderde voorgevel op een gepikte plint wordt afgelijnd door een gepleisterde kroonlijst. De hoge rechthoekige vensters met houten kozijnen en kleine roedeverdeling zijn vervangen door kunststof, naar het oude model. De rechthoekige deur is gevat in een witgeschilderde omlijsting. De geschilderde rechter zijgevel is afgewerkt met vlechtingen. Het huis bewaart binnenin de samengestelde balklaag met versierde moerbalken en twee schouwen met stookplaats bekleed met geglazuurde wandtegels uit de 18de eeuw, één schouw met tegeltableaus.

De bakstenen dwarsschuur onder pannen dak is gedateerd van 1881.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde *van de boerenhuizen Vrouwstraat 48-50:*

Goed bewaarde gekoppelde boerenhuisjes ingeplant ten zuidoosten van een ruim begraasd voorerf. De pittoreske huisjes onder doorlopend zadeldak met pannen dateren uit het einde van de 18de eeuw. De witgeschilderde verankerde voorgevel op gepikte plint is kenmerkend voor de hoegebouw in het Meetjesland, met eenvoudige gebogen deurtjes, houten kruiskozijnen met deels bewaard houtwerk, kleine roedeverdeling, diefijzers en groen-wit geverfde luiken voor de onderste helft van het kozijn. De zijgevels zijn afgewerkt met aandaken en vlechtingen. Beide huisjes worden geflankeerd door stalletjes met houten bebording, afgedekt door een pannen zadeldak. Binnenshuis, zichtbare enkelvoudige balklaag in beide huisjes, nr. 48 heeft ook nog de brede haard voorzien van een haardlijst op zandstenen consoles.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde *van het boerenhuis Voorstraat 100:*

Het boerenhuis behield volledig zijn specifiek karakter met streekeigen bouwkenmerken uit de tweede helft van de 18de eeuw. In de verankerde en gewitte voorgevel op een geschilderde en gecementeerde plint is de deur centraal geplaatst. De getoogde deuropening wordt geaccentueerd door een uitspringende en grijs geschilderde bakstenen omlijsting op neuten, met oren en een gebogen kroonlijstje. Traditioneel zijn de vensters voorzien van houten kozijnen, met een houten roedeverdeling onderverdeeld in kleine ruitjes. Het onderste deel van de kruiskozijnen is aan de buitenkant afgesloten met groen geschilderde luikjes. De zijpuntgevels zijn afgewerkt met vlechtingen. Het zijdelings aan de straat palend woongedeelte, vroeger een winkeltje, heeft in de geschilderde straatgevel een aparte voordeur die gevat is in een omlijsting van grijsgeschilderde baksteentjes.

Historische en industriearcheologische waarde van het molenerf met windmolen en molenaarshuis:

Representatief voorbeeld van een typisch molenerf met windmolen en molenaarshuis.

De enige overgebleven stenen windmolen van Kaprijke heeft een bakenfunctie binnen de gemeente, ingeplant aan een in- en uitvalsweg ten noorden van het centrum.

De stenen korenwindmolen werd opgericht in 1804. De houten kap met gevluht werd verwijderd in 1920. De conische bakstenen molenromp vertoont nog vage sporen van witte gevelbeschildering en typische hoge en smalle rondboogvensters op de verschillende verdiepingen.

Bij de molen staat het lage molenaarshuis onder zadeldak, daterend uit het begin van de 20ste eeuw, ingeplant in een ondiep voortuintje en met authentiek voorkomen met een kenmerkende beraapte voorgevel naar de straat gericht.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde van de voormalige gemeentelijke jongensschool:

De voormalige jongensschool werd opgericht 1869-70 naar ontwerp en onder leiding van de Gentse architect Edmond de Perre-Montigny en is thans het best bewaarde voorbeeld van het 19de-eeuwse onderwijspatrimonium in Kaprijke. Het schoolgebouw is representatief voor het oeuvre van architect E. de Perre en is typerend voor de stijlrichting en de bouwperiode. Karakteristiek voor deze openbare bouwstijl zijn het materiaalgebruik, baksteen en zandsteen, en de decoratieve gevelbehandeling met gebruik van eclectische en neotraditionele stijlelementen zoals de accentuerende getoogde muuropeningen en arcade. In de streng symmetrische opbouw wordt de brede centrale klassenvleugel van één bouwlaag geflankeerd door twee hogere vleugels, waardoor het geheel getuigt van een monumentaal opzet en een belangrijk beeldbepalend element vormt in de dorpsbebouwing.

Artistieke en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde van het burgerhuis Voorstraat 37:

Het huis is een representatief voorbeeld van een laat-18de-eeuwse lijstgevel aansluitend bij de bouwtypologie van de herenhuizen met een stedelijk karakter. De gevel is illustratief voor een in de 18de eeuw ontstaan nieuw geveltype, namelijk de lijstgevel met symmetrische opbouw en dubbelhuisopstand. De opvallende rechthoekige deuromlijsting met kroonlijst vormt het architectonische accent in de voorgevel. Het huis bevat nog een interessant en waardevol interieur met behoud van talrijke interieurelementen uit de 18de eeuw. Weelderig pleisterwerk in classicistische stijl van plafonds en wanden en opmerkelijke stucdecoratie met profielen op schouwboezems en deurstukken sieren de gelijkvloerse verdieping. Op de bovenverdieping bleven ook de samengestelde balklaag en twee schouwmantels gaaf behouden, waarvan één eveneens met een profiel versierd is.

Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde van het herenhuis Voorstraat 52:

Het rijhuis is een goed bewaard en enig voorbeeld in de gemeente van een herenhuis met een geprononceerde en rijk bewerkte gevelarchitectuur in classicistische stijl uit het einde van de 18de eeuw. De karakteristieke gepleisterde en witgeschilderde lijstgevel met twee markante Ionische kolossale pilasters ter aflijning van de drie middentraveeën heeft in de centrale travee een opvallende rondboogdeur met sierlijk traceerwerk in het bovenlicht gevat in een rechthoekige geprofileerde omlijsting. Gecanneleerde consoles en spiegelpanelen met rozetversiering zijn eigen aan deze stijluiting.

Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde van het herenhuis Plein 45 met aanbouwsel:

Het ruim herenhuis bij een voormalige, achterin gelegen brouwerij gebouwd in opdracht van brouwer V. Standaert in 1893, neemt in de dorpsbebouwing een opvallende plaats in. Gaaf voorbeeld in Kaprijke van woonhuisarchitectuur met een rijk gedetailleerde geveldecoratie in eclectische stijl, geïnspireerd op de Vlaamse Renaissance met pittoreske topgevel, sculpturale boogvulling van de vensters en sierankers en balkon boven de deur. De sobere decoratie van het interieur uit de bouwperiode is passend gerenoveerd, met behoud van de marmeren schouwen en rozetplafonds.

Artistieke en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde van het rijhuis in art decostijl, Voorstraat 38:

De in het straatbeeld sterk opvallende rijwoning, gebouwd rond 1934 naar ontwerp van de Gentse architect Emile De Nil in opdracht van A. Loontjens-Dossche, is het mooiste en best bewaarde voorbeeld in Kaprijke van modernistische en expressionistische vormgeving in baksteenarchitectuur uit het interbellum, ook zogenaamd het "romantisch kubisme". De asymmetrische en plastische gevelopbouw met een hoger opgaand gedeelte versterkt het dynamische en monumentale karakter. Het metselwerk van bruine bakstenen met horizontaal doorlopende voegen, de brede vensters met glasraampjes als bovenlichten aangebracht in horizontale stroken, de gevelvlakken in twee tinten ruwe crepi en de platte daken afgewerkt met verticale dakpannen, vormen karakteristieke bouwelementen van deze modernistische baksteenarchitectuur. De ronde erker over twee bouwlagen is de blikvanger aan de tuinzijde. De hoogwaardige kwaliteit van de architectuur komt ook tot uiting in de beredeneerde ruimte-indeling met de typische, grotendeels gaaf bewaarde decoratieve en kleurrijke interieuraankleding op de benedenverdieping. Speciale aandacht ging vooral naar de inkomhal met fraaie mozaïekvloer en de markante vormgeving van de trap voorzien van aangebouwd vast meubel. In de eetkamer en het salon is een stijlvolle plafondverlichting ingewerkt in de bekleding met fineerhout, in de eetkamer staat tevens een kleurrijk betegelde sierschouw.

Artikel. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 12-12-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN